

Р Е П У Б Л И К А БЪЛГАРИЯ
М И Н И С Т Е Р С К И С Ъ В Е Т

Препис

Р Е Ш Е Н И Е № 162

от 24 март 2022 година

ЗА одобряване на Програма за подпомагане на студенти и докторанти, настанени в студентски общежития, стопанисвани от държавните висши училища и „Студентски столове и общежития“ ЕАД за периода октомври 2021 г. – декември 2021 г.

М И Н И С Т Е Р С К И Я Т С Ъ В Е Т

Р Е Ш И:

Одобрява Програма за подпомагане на студенти и докторанти, настанени в студентски общежития, стопанисвани от държавните висши училища и „Студентски столове и общежития“ ЕАД за периода октомври 2021 г. – декември 2021 г. съгласно приложението.

ЗА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Калина Константинова

**ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Красимир Божанов**

ПРОГРАМА

**ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА СТУДЕНТИ И ДОКТОРАНТИ, НАСТАНЕНИ В
СТУДЕНТСКИ ОБЩЕЖИТИЯ, СТОПАНИСВАНИ ОТ ДЪРЖАВНИТЕ
ВИСШИ УЧИЛИЩА И „СТУДЕНТСКИ СТОЛОВЕ И ОБЩЕЖИТИЯ“ ЕАД ЗА
ПЕРИОДА ОКТОМВРИ 2021 Г. – ДЕКЕМВРИ 2021 Г.**

Програмата за подпомагане на студенти и докторанти, настанени в студентски общежития, стопанисвани от държавните висши училища и „Студентски столове и общежития“ ЕАД е изготвена с цел компенсиране на увеличени разходи на физическите лица за ползване на жилищно настаняване в общежитията вследствие увеличената цена на потребената електрическа енергия за периода октомври 2021 г. – декември 2021 г.

Програмата е насочена към студенти и докторанти, ползващи студентски общежития, управлявани от държавни висши училища и „Студентски столове и общежития“ (ССО) ЕАД. Чрез нея се предвижда предоставяне на средства за компенсиране на тези лица за повишението им разходи за ползването на студентско общежитие, в следствие увеличените цени на електрическата енергия.

Програмата има за цел да минимизира отрицателния ефект за студентите и докторантите, настанени в студентски общежития от поскъпването на електрическата енергия през 2021 г. на международните пазари, част от които е и организирания пазар на ел. енергия в Република България, осъществяван чрез Българска независима енергийна борса (БНЕБ). Посоченото поскъпване се отразява в общата цена за ползване на студентските общежития.

През изминалата финансова 2021 г. година и особено през второто полугодие бяха отбелязани трайни тенденции на непрекъснато и ежедневно повишаване на цените на ел. енергията, по която всички небитови потребители, в т.ч. и студентските общежития, управлявани от държавни висши училища или ССО ЕАД ползват ел. енергия за дейността си. Кризата се отрази безprecedентно на участниците на енергийния пазар като стана причина търговците на ел. енергия, позовавайки се на стопанска непоносимост, да пристъпят към едностренно прекратяване на договорите за доставка на нетна ел. енергия, принуждавайки студентските общежития да бъдат снабдявани чрез доставчик от последна инстанция, опериращ по най-високи цени. Това се отрази крайно негативно на студентите, и докторантите, които са крайните

потребители и ползват студентските общежития за задоволяване на жилищните си нужди.

Държавните висши училища и ССО ЕАД, получават субсидия от държавния бюджет за поевтиняване ползването на студентските общежития от студентите и докторантите. Настанените лица заплащат месечни наеми, семестриални депозити и други плащания за консумативи, свързани с издръжката на общежитията, а приходите от наемите и от плащанията за консумативи трябва да съответстват на разликата между разходите за издръжка на общежитията и получената субсидия.

В различните студентски общежития месечните наеми се формират по различен начин, според организацията в съответното общежитие и наличието на общи измервателни уреди за цялата сграда или индивидуални за всяка стая. В зависимост от това има три варианта за формиране на сумите, заплащани за ползване на студентските общежития:

- Плащане на фиксирана сума, в която е включен наем на помещението/леглото и режийни разходи;
- Плащане на фиксиран наем за помещението/леглото и отделно плащане на режийни разходи на база данните на контролните измервателни уреди във всяка стая;
- Плащане на фиксиран наем за помещението/леглото и отделно плащане на режийни разходи, изчислени пропорционално на база показателите от общите измервателни уреди и броя на стаите/настанените;

С цел минимизиране на отрицателния ефект от нарастването на цените на ел. енергията Министерският съвет прие поредица от мерки на национално ниво, които да смекчат икономическите последици от внезапно настъпилата нестабилност на цените на енергийния пазар, като голям брой небитови крайни клиенти получиха компенсация от 110 лв./MWh за месеците октомври и ноември и 128,98 лв./MWh за месец декември 2021 г.

Въпреки реализираните мерки от страна на държавата компенсациите за студентските общежития се оказаха крайно недостатъчни, поради динамиката на цените на ел. енергията в последните месеци. При средна цена от 97 лв./MWh, която е заплащана преди увеличението на цената на ел. енергията, през месец октомври-ноември 2021 г. висшите училища и ССО ЕАД закупуваха същата при средна цена от около 460 лв./MWh. В края на м. декември 2021 г. цената на ел. енергията на БНЕБ

достигна пикови стойности от над 800 лв./MWh. През последното тримесечие на 2021 г. цената на ел. енергията непрекъснато растеше, като през м. декември 2021 г. е отчетена средно месечна борсова цена на сегмента „ден напред“ на БНЕБ от 429,92 лв./MWh.

С Програмата се предвижда предоставяне на средства на държавните висши училища и ССО ЕАД, с които те да компенсират студенти и докторанти за заплащаните от тях увеличени суми за ползване на студентско общежитие, в следствие увеличената цена на ел. енергията. Компенсациите ще бъдат изплащани за периода от 1 октомври 2021 г. до 31 декември 2021 г. или до изчерпване на финансовия ресурс на програмата.

Принципът за изчисляване на компенсациите по програмата се обосновава на необходимостта да се компенсират превишенияте разходи за закупуване на електрическа енергия по пазарни цени, спрямо стойността на същите количества електрическа енергия по регулирани цени за битови крайни клиенти. Тази необходимост е породена от факта, че организациите стопанисващи общежитията купуват електрическа енергия като небитови крайни клиенти, а преобладаващи количества от нея се потребяват за битови нужди от ползвателите на общежитията.

Прогнозните стойности на компенсациите са направени на база разликата между средната месечна начислена цена на електрическата енергия по фактурите на студентските общежития и среднопретеглената регулирана цена на електрическа енергия за битови крайни клиенти. Взети са предвид цените без включен ДДС и без включени допълнителни цени свързани с доставката на електрическа енергия (цени на мрежови услуги и цена за задължения към обществото), които са регулирани и са едни и същи за битовите и небитовите крайни клиенти на електрическа енергия. Стойността на среднопретеглената регулирана цена на електрическата енергия за битови крайни клиенти е определена съгласно Решение № Ц-27/01.07.2021 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), с което са утвърдени цени в сектор „Електроенергетика“ за периода 01.07.2021 г. – 30.06.2022 г. С това свое решение КЕВР утвърждава цени, по които крайните снабдители продават електрическа енергия на битови крайни клиенти.

Изчислените месечни разлики между посочената средна месечна начислена цена и регулираната цена представляват стойностите на месечните превишения на разходите за закупуване на един MWh електрическа енергия. Тези превишения обаче,

вече са частично компенсирани по Програмата за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия с подпомагане с фиксирана сума на един MWh. Поради това, размерът на компенсацията е изчислен като разлика между стойността на превишението и размера на предоставената/полагащата се по Програмата компенсация за съответния месец.

На база направените предварителни изчисления се предвижда от компенсацията да се възползват малко над 27 000 студенти и докторанти, настанени в студентски общежития за месец октомври 2021 г., които ще получат компенсация от по 18,51 лв. на човек за съответния месец. За ноември 2021 г. броят на настанените студенти и докторанти е малко над 28 000, а размерът на компенсацията им ще бъде 17,91 лв. За декември 2021 г. броят на настанените студенти и докторанти е около 28 800, а размерът на компенсацията им ще бъде 20,25 лв.

На база на подадените към момента данни за настанените лица в студентските общежития в разработената система от МОН на основание чл. 4, ал. 6 от Наредбата за ползване на студентските общежития и столове и направените прогнозни изчисления, необходимият финансов ресурс за изплащане на компенсациите на настанените лица в студентските общежития за периода октомври – декември 2021 г. ще е в размер на около 1 545 000 лв.

Средствата по програмата ще се администрират от Министерство на енергетиката (МЕ). За изпълнението на програмата ще се сключи Споразумение между Министерството на образованието и науката (МОН) и Министерството на енергетиката (МЕ), в съответствие с което МОН ще уведомява МЕ за размера на компенсацията за съответното държавно висше училище или ССО ЕАД, а МЕ ще извършва плащането на посочената сума в 3-дневен срок от получаването на информацията. Средствата ще бъдат превеждани по сметка, посочена от съответното държавно висше училище или ССО ЕАД, заявител на компенсацията, което има ангажимент да предостави всички получени средства на студентите и докторантите, на които се полага съответната помощ.

За изпълнението на програмата и определянето на размера на одобрените суми за изплащане ще се сформира Комисия за изпълнението на програмата, в която ще бъдат включени представители на МОН и Националното представителство на студентските съвети (НПСС). Комисията ще определя размера на одобрените суми за изплащане въз основа на подадените данни от висшите училища и ССО ЕАД в

разработената система от МОН на основание чл. 4, ал. 6 от Наредбата за ползване на студентските общежития и столове (НПСОС). Държавните висши училища и ССО ЕАД, съгласно НПСОС са задължени да поддържат актуална базата с данни в реално време за настанените в студентските общежития. За целите на изпълнението на програмата ще се взима предвид броят на настанените студенти и докторанти към последната дата на месеците октомври, ноември и декември 2021 г.

Държавните висши училища и ССО ЕАД се задължават да предоставят помощи за увеличената цена на ел. енергията на съответните физически лица, към които е насочена програмата. Разходването на средствата се удостоверява от държавните висши училища и ССО ЕАД чрез предоставяне на съответните документи, гарантиращи, че всички предоставени по програмата средства са изразходвани за подпомагане на съответните студенти и докторанти, обект на програмата.